

Lühiülevaade 2020. aasta Elva valla eelarvest

Vald kinnitas oma prioriteetid eelolevateks aastateks [arengukavas 2019–2025 ja eelarvestrateegias 2019-2022](#) mis võeti vastu 2018. aasta oktoobris. 2019. aasta novembris täpsustati arengukava ja eelarvestrateegiale lisati üks aasta. Valla üldisi prioriteete ei muudetud ja need on:

1. Elva vallas väärtustatakse õppijakeskset haridust.
2. Elva vald toetab elanike heaolu, tervist ja iseseisvat toimetulekut.
3. Elva vallas on mitmekülgsed ja kättesaadavad vaba aja veetmise võimalused.
4. Elva vallas on parim elu- ja ettevõtluskeskkond.
5. Elva vald on tuntud positiivse mainega sihtkoht.
6. Elva vald on hästi juhitud, aktiivse kogukonnaga vald.

2020. aastaks on vallas kolm prioriteeti:

- **Vallas väärtustatakse õppijakeskset haridust:** haridusasutuste rahastamisel minnakse järk-järgult üle mudelipühisele rahastamisele, tagades kõikidele asutustele võrdsed võimalused ja arenemine.
- **Vallas on mitmekülgsed ja kättesaadavad vaba aja veetmise võimalused:** valmib uus spordihoone, mis rikastab spordielu, spordi juhtimine koondatakse SA Elva Kultuur ja Sport alla.
- **Jätkusuutlik eelarvepositsioon:** aastavahetuseks kogunenud likviidset vara kasutatakse ühinemislepingus fikseeritud investeeringute rahastamiseks.

Põhitegevuse tulud¹

2020. aasta eelarves on planeeritud tulud 22,8 miljonit eurot. See on 1 miljonit eurot ehk 4,5% enam kui 2019. aasta eeldatav eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 52,9% moodustavad maksutulud s.h. 51,3% ehk 11,7 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2019 aasta eeldatava täitmisega kasv +4,5%)
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 5,5% ehk 1,2 miljonit eurot (-6%). Laekumise vähenemine on tingitud teistest omavalitsustest Elva valla haridusasutustes käivate laste arvu vähenemisest ja ka lasteasutuste toitulusteenuse üleminekust SA-le Elva Teenused, mistõttu töötajate toiduraha ei liigu enam läbi valla eelarve.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 41,1%, ulatudes 9,4 miljoni euroni (+1,2%). Kasv on seotud Vabariigi Valitsuse poolt eraldatavate toetuste kasvust.
- Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,5% ehk 0,1 miljonit eurot ja on planeeritud 2019 aasta tasemele.

Põhitegevuse kulud²

2020. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 21,5 miljonit eurot. See on 0,2 miljonit eurot ehk 0,9% enam kui 2019. aasta eelarve eeldatav täitmine.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa valdkonna vahel järgmiselt:

- **Üldised valitsussektori teenused** – hõlmab valla üldist juhtimist (kulutusi volikogu, valitsuse, valla kantselei, finantsosakonna, IT teenuste, valla teenuskeskuste ülevälpidamiseks, liikmemaksude maksmiseks ja reservfondi). Valdkonna kulud moodustavad 6,3% põhitegevuse kuludest (-13,8%)
 - Võrreldes 2019. aastaga vähenevad:
 - kulud valimistele (2020. aastal ei ole valimiste aasta);
 - reservfond (2019. aasta eelarve sisaldas ühinemiskulude kasutamata jääki);

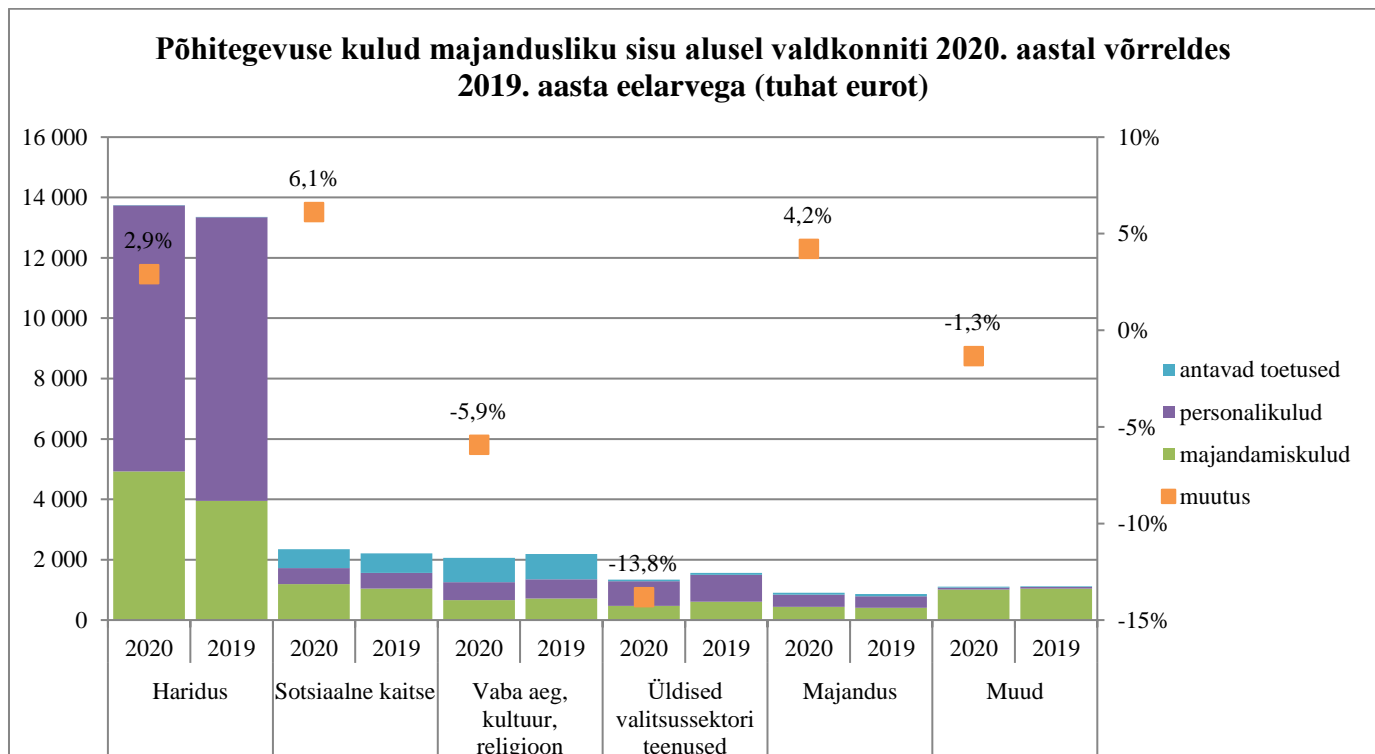
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² antavad toetused, muud tegevuskulud

- **Avalik kord ja julgeolek – toetused** abipolitseinikele ja Rõngu vabatahtlikele päästjatele. Valdkonnale kulub 0,1% ja kulud võrreldes 2019 aastaga ei muutu;
- **Majandus** – hõlmab teede ja tänavate korrashoidu, liikluskorraldust, ühistranspordi korraldust ja mitmesuguseid arendusprojekte. Kulub 4,2% ehk 0,9 miljonit eurot (+4,2%). Kulude suurenemine on tingitud teenuste üldisest kallinemisest;
- **Keskkonnakaitse** – siia kuulub jäätmekäitlus, avalike alade puhastus, heitveekäitlus, bioloogiline mitmekesisus ja maastikukaitse (haljasalade hooldus). Valdkonnale kulub 3,2% ehk 0,7 miljonit eurot (-2,7%). Kulude vähenemine tingitud vajaduste ja võimaaluste täpsustumisest;
- **Elamu- ja kommunaalmajandus** – sisaldab kulutusi tänavavalgustusele jt kommunaalmajanduslikele valdkondadele nagu, kalmistustele, saunale, hulkuvate loomadega tegelemisele, aga ka vallavara haldamine – moodustab 1,7% kuludest ehk 0,4 miljonit eurot (+0,6%).
- **Tervishoid** – avalikud tervishoiuteenused (koolitervishoid jms), kulub 0,04%. See valdkond ei kuulu otseselt omavalitsuse rahastamise alla.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** – moodustab 9,6% ehk 2,1 miljonit eurot (-6%). Valdkond sisaldab kulutusi kultuuri- ja spordikorraldusele, raamatukogudele, seltsitegevusele, noorsootöele. Kulude vähenemine seoses huvikava alusel tehtavate kulutuste hilisema lisandumisega eelarvesse.
- **Haridus** - valdkond, mis moodustab eelarvest kõige suurema osa 64% ehk 13,7 miljonit eurot (+2,9%). Sellest omakorda suurimad on kulutused põhi- ja üldkeskharidusele, alusharidusele, huviharidusele ja haridust toetavatele tegevustele.
- **Sotsiaalne kaitse** – moodustab eelarvest 10,9% ehk 2,3 miljonit eurot (+6,1%), sisaldades kulutusi sotsiaaltoetustele ja -teenustele ning hoolekandeasutustele.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 92,7% ehk 19,9 miljonit eurot, suurenedes 1,4%. Antavad toetused moodustavad 7,3% ehk 1,6 miljonit eurot, vähenedes 4,1%. Vähenemine on tingitud riiklike toetuse vähenemisest.

Põhitegevuse kulud asutuste kaupa 2020. aastal võrreldes 2019. aasta eelarvega (tuhat eurot)

Investeeringustegevus

2020. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 7,3 miljonit eurot, mis on 3,6 miljonit eurot ehk 33% vähem kui 2019. aastal.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 69% ehk 5 miljonit eurot, vähenedes 33,9% seoses Puhja kooli remondi ja Elva Keskväljaku projektide suurema osa valmimisega.
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Tänavavalgustuse projekt 1,2 miljonit eurot (*sh toetus 940 tuhat eurot*);
 - Teede remondid 1 miljon eurot (*sh toetus 500 tuhat eurot*);
 - Rannu kooli kaasajastamine 0,53 miljonit eurot;.
- **Põhivara sihtfinantseerimisest** 2,17 miljonit eurot, millest valla tütarettevõttele SA Elva Kultuur ja Sport spordihoone ehituseks kulub 2,06 miljonit eurot;
- **Intressikuludest** 0,08 miljonit eurot, suurenedes (+16,2%) seoses võetud uue laenu lisandumisega.

Investeeringute ellu viimiseks võetakse 1,7 miljon eurot laenu, mis suurendab valla netovõlakoorumust (kohustused miinus likviidne vara) 58%-le põhitegevuse tuludest. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks 60%, mis tähendab, et võimalused täiendavalt laenu võtta on piiratud ning investeeringute elluviimine sõltub saadavatest toetustest, põhivara müügist ja jooksva aasta omafinantseerimisvõimest.

Käesoleval aastal on valla omafinantseerimisvõime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe 1,35 miljonit eurot ehk 6% põhitegevuse tuludest, mis suunatakse laenumaksete katteks.

Likviidsete varade maht väheneb 2,0 miljonit eurot ja kohustused suurenevad 1,9 miljonit eurot.